

Sygn. akt: III U 503/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 września 2015r.

Sąd Okręgowy w Ostrołęce III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Bożena Beata Bielska
Protokolant:	sekretarz sądowy Sylwia Wójcik

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 30 września 2015r. w O.

sprawy z odwołania M. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w P.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania M. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w P.

z dnia 24.06.2015r. **znak** (...)

i z dnia 08.07.2015r. **znak** (...)

orzeka:

1. zmienia zaskarżoną decyzję z dnia 08.07.2015r. i przyznaje M. K. prawo do emerytury od dnia 10.06.2015r.,
2. umarza postępowanie w przedmiocie odwołania od decyzji z dnia 24.06.2015r.,
3. stwierdza brak odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Sygn. akt III U 503/15

UZASADNIENIE

M. K. w sprawie IIIU 503/15 wniósł odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P. z dnia 24.06.2015r., odmawiającej mu prawa do emerytury. W sprawie IIIU 556/15 wniósł natomiast odwołanie od kolejnej decyzji ZUS, odmawiającej mu prawa do emerytury, datowanej na 08.07.2015r. W uzasadnieniu obu odwołań wniósł o zaliczenie do stażu pracy w szczególnych warunkach okresu zatrudnienia w Spółdzielni Handlowej (...) w O. od 01.03.1979r. do 31.08.1992r.

W odpowiedzi na odwołanie ZUS wniósł o jego oddalenie. W uzasadnieniu wskazał, że na dzień 01.01.1999r. odwołujący udowodnił ogólny okres pracy wynoszący 25 lat okresów składkowych i uzupełniających. Organ rentowy wskazał również, że w dacie wydawania decyzji z dnia 24.06.2015r. uwzględniono okres pracy w szczególnych warunkach w wymiarze 3 lata 10 miesięcy i 15 dni, następnie jednak, po uwzględnieniu załączonego do pierwszego odwołania świadectwa pracy w szczególnych warunkach, wystawionego przez (...) w P., odwołujący wykazał staż pracy w szczególnych warunkach w wymiarze 5 lat 10 miesięcy i 11 dni. Do stażu pracy w szczególnych warunkach nie zaliczono okresu zatrudnienia w Spółdzielni Handlowej (...) w O. od 01.03.1979r. do 31.08.1992r., ponieważ odwołujący nie złożył świadectwa pracy w szczególnych warunkach za ten okres. Biorąc powyższe pod uwagę w ocenie ZUS w obu decyzjach prawidłowo stwierdził, że M. K. nie spełnia przesłanek do nabycia prawa do emerytury według przepisów art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, gdyż nie wykazał 15-letniego stażu pracy w szczególnych warunkach.

Sąd w oparciu o zeznania odwołującego, jego akta osobowe i dokumentację zawartą w aktach emerytalnych ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 01.06.2015r. M. K. złożył w ZUS wniosek o ustalenie uprawnień do emerytury, na podstawie przepisów ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Po rozpoznaniu tego wniosku organ emerytalny ustalił, że na dzień 01.01.1999r. ubezpieczony wykazał ogólny okres pracy wynoszący 25 lat okresów składkowych, nieskładkowych i uzupełniających oraz staż pracy w szczególnych warunkach w wymiarze 3 lata 10 miesięcy i 15 dni. W konsekwencji zaskarżoną decyzją z dnia 24.06.2015r. odmówiono M. K. prawa do emerytury.

Od tej decyzji M. K. wniósł odwołanie w sprawie IIIU 503/15, do którego dołączył świadectwo pracy w szczególnych warunkach, wystawione przez (...) w P. za okres od 07.12.1977r. do 21.10.1978r. Ponieważ ZUS uwzględnił ten okres, staż pracy w szczególnych warunkach wzrósł do 5 lat 10 miesięcy i 11 dni. Wobec uznania, że M. K. w dalszym ciągu nie udokumentował 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach, zaskarżoną decyzją z dnia 08.07.2015r. ZUS ponownie odmówił mu prawa do emerytury.

Odwołujący w okresie od 01.03.1979r. do 31.08.1992r. był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy w Spółdzielni Handlowej (...) jako kierowca samochodu ciężarowego (...) a następnie jako operator żurawia samojezdnego.

Sąd zważył, co następuje:

Przedmiotem odwołań M. K. były dwie decyzje odmawiające mu prawa do emerytury: z dnia 24.06.2015r. i z dnia 08.07.2015r.

Zgodnie z art. 184 w/w ustawy w zw. z § 4 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze przysługuje emerytura, jeżeli ubezpieczony spełnił łącznie następujące warunki:

- osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn,
- nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego lub złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w OFE, za pośrednictwem Zakładu na dochody budżetu państwa,
- w dniu wejścia w życie przepisów ustawy emerytalnej, tj. 01.01.1999r., udowodnił okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 25 dla mężczyzn, w tym 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Według przepisu § 2 ust. 1 w/w Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników... okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w Rozporządzeniu są

okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Biorąc pod uwagę powyższe przepisy należało uznać, że rozstrzygnięcie w sprawie było uzależnione od wykazania przez M. K. 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach.

W decyzji z dnia 24.06.2015r. uwzględniono okres pracy w szczególnych warunkach w wymiarze 3 lata 10 miesięcy i 15 dni, a w decyzji z dnia 08.07.2015r. w wymiarze 5 lat 10 miesięcy i 11 dni, bowiem uwzględniono dodatkowo okres zatrudnienia w (...) w P.. Ponieważ w decyzji z dnia 08.07.2015r. uwzględniono okres pracy w szczególnych warunkach w większym zakresie, ta decyzja podlegała badaniu merytorycznemu.

W ocenie Sądu odwołanie od decyzji z dnia 08.07.2015r. jest zasadne i skutkowało przyznaniem emerytury, co spowodowało umorzenie postępowania w przedmiocie odwołania od decyzji ZUS z dnia 24.06.2015r., gdyż było ono już bezprzedmiotowe.

M. K. domagał się zaliczenia do pracy w szczególnych warunkach okresów zatrudnienia w Spółdzielni Handlowej (...) w O. od 01.03.1979r. do 31.08.1992r.

Z karty przebiegu zatrudnienia wynika, iż do ogólnego stażu pracy z w/w zatrudnienia zaliczono okresy: od 01.03.1979r. do 31.05.1979r., od 03.06.1979r. do 30.11.1981r., od 02.12.1982r. do 30.10.1987r., od 03.11.1987r. do 27.10.1991r., od 03.11.1991r. do 30.04.1992r., od 14.04.1992r. do 30.04.1992r., od 02.05.1992r. do 31.08.1992r., tj. poza okresami korzystania z urlopu bezpłatnego. Wyżej wskazane okresy należy zdaniem Sądu zaliczyć do pracy w szczególnych warunkach.

Na okoliczność pracy odwołującego Sąd dopuścił dowód z akt emerytalnych M. K., jego akt osobowych oraz z zeznań odwołującego.

Z akt ZUS wynika, że za okres zatrudnienia w Spółdzielni Handlowej (...) w O. odwołujący nie złożył świadectwa pracy w szczególnych warunkach. Złożył natomiast ogólne świadectwo pracy, wystawione w dniu 31.08.1992r. (k.14sa.e.), w którym wskazano, że pracował on na stanowisku kierowcy samochodu, kierowcy ciągnika, kierowcy-operatora dźwigu, kierowcy-mechanika i kierowcy-operatora.

M. K., przesłuchiwany w charakterze strony zeznał, iż początkowo pracował jako kierowca samochodu ciężarowego o ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony marki S. 6/6. Następnie był operatorem dźwigu samojezdnego – żurawia, umieszczonego na samochodzie typu S.. Odwołujący dojeżdżał żurawiem do miejsca wykonywania czynności, a potem był operatorem żurawia i pracował nim przy budowie budynków. Zaprzeczył zaś, aby był kierowcą ciągnika (traktora) i wskazał, że był kierowcą ciągnika siodłowego-S.. Przyznał, iż w pewnym okresie w angażu miał wskazane stanowisko kierowca - mechanik, lecz dodał, że nie pracował w warsztacie samochodowym na stałe, lecz tylko przy naprawie jego samochodu, gdy się zepsuł. Odwołujący zeznał też, że w warsztacie na stałe była zatrudniona jedna osoba a zakład posiadał też samochód osobowy, samochód Ż., jelicze i koparki.

Sąd dał wiarę zeznaniom M. K., bowiem znalazły one potwierdzenie w dokumentacji zawartej w jego aktach osobowych i kartach zarobkowych. Z jego akt osobowych wynika, że w dniu 01.03.1979r. zawarł umowę o pracę na stanowisku kierowcy a jednym ze składników jego wynagrodzenia był dodatek za rodzaj prowadzonego pojazdu. W dniu 18.09.1986r. odwołujący został skierowany na kurs operatorów żurawi samojezdnych. W aktach osobowych znajduje się wprawdzie umowa o pracę z dnia 30.07.1990r. na stanowisku kierowcy-mechanika, lecz stanowi ona, że odwołujący pracuje w dziale transportu, dlatego wiarygodnym jest zeznanie odwołującego w tej części, w której podnosi, że nie pracował jako mechanik w warsztacie, a jedynie pomagał mechanikowi w naprawie pojazdu, którym jeździł. W aktach osobowych odwołującego, ani w jego kartach zarobkowych nie ma też danych o tym, aby był on kierowcą ciągnika (traktora). W angażu z dnia 27.06.1990r. wskazano zaś stanowisko kierowca-operator. Pokrywa się to z dokumentem w postaci umowy z dnia 18.09.1986r., dotyczącej finansowania przez zakład pracy kursu na operatora żurawi samojezdnych.

Mając powyższe na uwadze Sąd uznał, że M. K. w okresach: od 01.03.1979r. do 31.05.1979r., od 03.06.1979r. do 30.11.1981r., od 02.12.1982r. do 30.10.1987r., od 03.11.1987r. do 27.10.1991r., od 03.11.1991r. do 30.04.1992r., od 14.04.1992r. do 30.04.1992r., od 02.05.1992r. do 31.08.1992r. wykonywał pracę w szczególnych warunkach. W okresie od 01.03.1979r. do 17.09.1986r. (dnia skierowania na kurs) wykonywał pracę kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony a w okresie od 18.09.1986r. do 31.08.1992r. pracę operatora żurawia. Z treści wykazu A Działu VIII pkt 2 stanowiącego załącznik do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wynika, że praca kierowców samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony jest pracą w szczególnych warunkach w rozumieniu tego Rozporządzenia. Z treści wykazu A Działu V poz. 3 stanowiącego załącznik do w/w Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. wynika też, że praca operatora ciężkich maszyn budowlanych jest pracą wykonywaną w szczególnych warunkach w rozumieniu tego Rozporządzenia. Powyższe pozwala na zaliczenie M. K. okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach w Spółdzielni Handlowej (...) w O. w łącznym wymiarze 13 lat 6 miesięcy i 24 dni, a po dodaniu okresu już uwzględnionego przez ZUS – 20 lat 5 miesięcy i 5 dni. Odwołujący spełnia także pozostałe przesłanki konieczne do uzyskania prawa do emerytury według art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Osiągnął bowiem w dniu 10.06.2015r. wiek 60 lat, legitymuje się 25-letnim ogólnym stażem pracy i nie jest członkiem OFE.

Mając powyższe na uwadze Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję ZUS z 08.07.2015r. i przyznał M. K. prawo do emerytury od dnia 10.06.2015r.

W pkt 2 wyroku Sąd stwierdził, że organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Zgodnie z art. 118 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych organ rentowy wydaje decyzję w sprawie prawa do świadczenia lub ustalenia jego wysokości po raz pierwszy w ciągu 30 dni od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania tej decyzji, z uwzględnieniem ust. 2 i 3 oraz art. 120. Przepis art. 118 ust. 1a stanowi zaś, że w razie ustalenia prawa do świadczenia lub jego wysokości orzeczeniem organu odwoławczego za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji uważa się również dzień wpływu prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego, jeżeli organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Organ odwoławczy, wydając orzeczenie, stwierdza odpowiedzialność organu rentowego.

W niniejszej sprawie ostatnią okolicznością niezbędną do wydania decyzji było ustalenie 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach. Odwołujący w toku postępowania przed ZUS nie złożył świadectwa pracy w szczególnych warunkach z okresu zatrudnienia w Spółdzielni Handlowej (...) w O.. Sąd był więc zobowiązany przeprowadzić postępowanie dowodowe, które skutkowało zaliczeniem do pracy w szczególnych warunkach części spornego okresu. W tej sytuacji ZUS nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie okresu pracy w szczególnych warunkach w toku postępowania przed tym organem.

Z tych względów orzeczono jak w sentencji.